

BIBLIOTECA ȘCOLARULUI



**I. L. CARAGIALE**

**LA HANUL  
LUI MÂNJOALA**

LITERA

**MOMENTE**

biblioteca  școlarului

Ion Luca  
CARAGIALE



LA HANUL LUI MÂNJOALĂ



INTERNAȚIONAL  
BUCUREȘTI — CHIȘINĂU

## TABEL CRONOLOGIC

- 1852 }n noaptea de 29 spre 30 ianuarie, }n satul Haimanale (ast[zi I. L. Caragiale), se na=te Ion Luca Caragiale, fiul lui Luca +t. Caragiale =i al Ecaterinei (n[scut[ Caraboa).
- 1859-1860 Luca, tat[l viitorului dramaturg =i prozator, exercit[ profesiunea de avocat la Ploie=ti, unde s-a stabilit cu }ntreaga familie. Ion }nva\[ primele slove cu dasc[lul Haralambie de la biserica Sf. Gheorghe.
- 1860-1864 }nva\[ la +coala Domneasc[ din Ploie=ti (clasele II—IV). La limba rom`n[ are ca dasc[l pe Basiliu Dr[go=escu, c[ruia, peste ani, }i poart[ un deosebit respect. „}n trei ani m-a }nv[at, cu litere str[bune, limba rom`neasc[ c`t[ o =tiu p`n[ }n ziua de azi, c[, mai mult, dup[ el, nici n-am mai avut unde }nv[\"a” (*Peste cincizeci de ani*).
- 1864-1867 Absolve=te prima clas[ de gimnaziu }n particular =i urm[toarele trei la gimnaziul „Sfin`ii Petru =i Pavel” din Ploie=ti.
- 1868-1870 Este }nscris la Conservatorul din Bucure=ti, clasa de „declama`ie =i mimic[” a unchiului s[u, Costache Caragiale. }i cunoa=te pe Mihail Eminescu, sufleur }n trupa lui Pascaly.
- 1870 (de la 20 iunie p`n[ la 24 octombrie). Copist la Tribunalul Prahova.
- 1871-1872 Al doilea sufleur =i copist la Teatrul Na`ional din Bucure=ti.
- 1873-1875 Primele }ncerc[ri literare publicate }n revista „Ghimpe”, sub pseudonimul Car sau Palicar. Cu numele }ntreg semneaz[, pentru prima oar[, }n „Revista Contemporan[”, poemul *Versuri*.
- 1876-1877 Corector la ziarul „Unirea democratic[”. Scoate *Claponul* =i, }mpreun[ cu Frederic Damé, *Na`iunea rom`n[*.
- 1877-1878 F[r[ semn[tur[, public[ }n „Rom`nia liber[” seria de foiletoane *Cercetare critic[ asupra Teatrului rom`nesc*. La propunerea lui Eminescu,

Începe colaborarea la „Timpul”. Se reprezintă tragedia în versuri *Roma Invinsă* de D. Parodi, tradusă de I. L. Caragiale.

1879 La 18 ianuarie, la Teatrul Național din București, are loc prima reprezentație a comediei *O noapte furtunoasă*. Piesa este publicată în „Convorbiri literare”. În același an, în cercul literar al „Junimii”, citește *Conu Leonida față cu reacțiunea* = un număr de *Aforisme*.

1881 Pătrunde în ziarul „Timpul”. Este numit de V. A. Urechia, Ministrul Instrucției Publice, revizor = colar în județele Suceava = Neamț.

1882 Revizor = colar în Argeș = Vâlcea.

1884 Se joacă în premieră opera-bufă *Hatmanul Baltag*, scrisă în colaborare cu Iacob Negruzzi. Funcționar la Regie, unde o cunoaște pe Maria Constantinescu. La aniversarea „Junimii” citește, pe data de 6 octombrie, *O scrisoare pierdută*. Prima reprezentație a comediei are loc la 13 noiembrie la Teatrul Național din București.

1885 Nașterea lui Mateiu Caragiale. Premiera comediei *D-ale carnavalului* (un juriu prezidat de V. Alecsandri o distinge cu un premiu). Colaborează cu articole la „Voința națională”.

1888 Director al Teatrului Național din București.

1889 Se căsătorește cu Alexandrina Burrelly, fiica arhitectului Gaetano Burrelly. La editura „Socec” apare volumul *Teatru*, prefăcut de Titu Maiorescu. La moartea lui Eminescu, publică în „Constituționalul” necrologul *În Nirvana*. Face parte din Comitetul de ridicare a unui monument în memoria marelui poet.

1890 Prima reprezentație a dramei *Năpasta*.

1891 Academia Română respinge propunerea de acordare a Premiului Heliade Rădulescu volumelor *Teatru* = *Năpasta*, după discursul duminos al lui D. A. Sturdza, care-l acuză pe Caragiale de imoralitate = de calomnierea valorilor naționale.

1892 Ruperea legăturilor cu cercul „Junimea”, ruptură marcată de conferința înută de scriitori la Ateneu, *Gaște = igă = ti literare*, = de articolul *Două note*, în care îl acuză pe Maiorescu de falsificarea textelor eminesciene.

1893 Prima serie a revistei umoristice bispitonală „Moftul român”, pe care

- o scoate ]mpreun[ cu Anton Bacalba=a. I. L. Caragiale conferen\iaz[ la „Clubul Muncitorilor”. Se na=te fiul s[u, Luca.
- 1894 Apare revista „Vatra”, condus[ de Slavici, Co=buc =i Caragiale. I se na=te o fiic[, Ecaterina.
- 1895 Conduce pentru c`teva luni restaurantul g[rii Buz[u (anterior deschisese, ]n asocia\ie, o ber[rie ]n Bucure=ti).
- 1896 Colaboreaz[ la „Ziua” (organ al Partidului radical). Apare volumul *Schi/e u=oare*. Conduce suplimentul literar al ziarului „Epoca”.
- 1897 ]n „Biblioteca pentru to\i” public[ *Noti/e =i fragmente literare* (nr. 121—122).
- 1899 Ocup[ postul de registrator==ef ]n Administra\ia Regiei Monopolurilor Statului. ]ncepe seria de *Noti/e critice* din „Universul”.
- 1900 Face parte din Comitetul s[rb[toririi semimileniului lui Gutenberg, cu acest prilej \in`nd un cuv`nt aniversar ]n care pune ]n lumin[ rolul pe care-l au tipografii ]n cultur[.
- 1901 Este s[rb[torit, ]ntr-un cerc de prieteni, cu prilejul a 25 de ani de activitate literar[ (eveniment marcat printr-un unic =i original num[r de revist[ intitulat: „Caragiale”). Apari\ia celei de-a doua serii a *Moftului rom`n*, precum =i a volumului *Momente*.
- 1902 C`tig[ procesul de calomnie pe care I. L. Caragiale l-a intentat lui C. A. Ionescu-Caion, care-l acuzase c[ a plagiat *N/pasta* dup[ autorul maghiar Istvan Kemeny, scriitor inexistent. Pentru a doua oar[ Academia refuz[ s[-l premieze (este prezentat volumul *Momente*).
- 1904 C[l[tor=te ]n Italia =i Fran\a.
- 1905 Se stabile=te la Berlin. Se ]mprietene=te cu Paul Zarifopol, ginerele lui Gherea. Proiectul unei noi piese: *Titirc[, Sotirescu & C.*
- 1906 Public[ ]n ziarul antimonarhic „Protestarea”, la 28 iunie, satira ]n versuri *Mare actor! Mari gogomani*.
- 1907 ]n ziarul „Die Zeit” din Viena apare prima parte din articolul *1907, din prim[var[ p`n[-n toamn[*, publicat integral ]n \ar[, sub forma unei bro=uri. Pe aceea=i tem[, fabulele din “Convorbiri”.
- 1908 La Editura „Minerva” apar cele trei volume de *Opere complete*.

- 1910 }n Editura „Adev[rul” se tip[re=te ultimul volum al lui I. L. Caragiale:  
*Schi\le nou[.*
- 1912 Refuz[ s[ participe la s[rb[torirea organizat[ cu prilejul jubileului de  
60 de ani. }n zorii zilei de 9 iunie moare }n urma unui atac de cord (}n  
locuin\sa sa de la Schöneberg-Berlin). Sicriul cu r[m[=i\ele sale p[m`n-  
te=ti sunt aduse }n \ar[ la 18 noiembrie =i depuse la biserica Sf.  
Gheorghe. La 22 noiembrie este re}nhumat }n cimitirul Bellu, al[turi  
de Eminescu =i Co=buc.